

РЕШЕНИЕ

№ 14080

гр. София, 24.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в
публично заседание на 25.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **12160** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от АПК, във връзка с чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

Образувано е по жалба от А. М. И., ЕГН [ЕГН], подадена чрез адв. Ю. Д., срещу Заповед № 3286з-3706/09.10.2024 г. на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ на Министерството на вътрешните работи.

В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност, тъй като заповедта противоречи на материалноправни разпоредби, вкл. на такива от правото на ЕС и на международните договори (ЕКПЧ, Конвенция № 108), както и на законовата цел. Твърди се, че административният орган не е съобразил актуалната практика на Съда на ЕС по дела С-118/22, С-205/21 и С-80/23, както и не е обосновал „абсолютна необходимост“ от обработване на личните данни на А. М. И.. Счита, че заповедта противоречи и на разпоредбата на чл. 8 от ЕКПЧ и Практиката на Европейския съд по правата на човека. Излага доводи, че в случая е налице непропорционална намеса в правото на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни, гарантирани от чл. 32 от Конституцията на Република Б., чл. 8 от ЕКПЧ, чл. 7 и чл. 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз (ХОПЕС). Претендира се отмяна на заповедта и снемане на полицейската регистрация. Моли за присъждане на разноски по делото.

В съдебно заседание, жалбоподателят не се явява и не изпраща представител. Постъпила е молба от 01.02.2025 г. от адв. Д., който не възразява да се даде ход на делото в негово отсъствие. Поддържа жалбата и доказателствените си искания.

Ответникът - директорът на Главна дирекция „Национална полиция“, чрез юрк. Р. изразява становище за неоснователност на жалбата, претендира се законосъобразност и правилност на

оспорената заповед. По подробно изложени съображения в писмена защита моли съда да отхвърли жалбата и остави заповедта в сила. Възразява за прекомерност на адвокатския хонорар. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени събраните по делото доказателства и на основание чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146 АПК провери изцяло законосъобразността на обжалвания административен акт, намира за установено от фактическа страна следното:

В Главна дирекция „Национална полиция“ е постъпило заявление вх. № 338400-8731 от 31.05.2024 г. по описа на 09 РУ - СДВР, подадено от А. М. И., ЕГН [ЕГН], с искане за снемане на полицейска регистрация.

По заявлението е извършена проверка. В резултат от проверката са установени данни. Върху основата на тези данни е изготвено предложение рег. № 513р-87848/29.08.2024 г. (стр. 32) до директора на ГДНП-МВР за отказ за снемане на полицейската регистрация.

В предложението са обобщени данните от проверката. Установено е, че полицейската регистрация № 6098/10 г. на 09 РУ - СДВР на А. М. И. е извършена по ЗМ № 3074/10 г. по описа на 09 РУ – СДВР на дата 29.04.2011 г. Междувременно Софийска градска прокуратура (СГП) е внесла обвинителен акт срещу А. М. И.. Производството е приключило с протоколно определение на СГС, НО, 17 – ти състав за налагане на наказание по споразумение по НОХД № 1856/2011 г. по описа на СГС. В хода на проверката в СДВР е установено, че по предходно искане от страна на А. М. И. е издадена Заповед № 11938з-977/20.05.2015 г. на директора на ГДНП за отказ от снемане на извършена полицейска регистрация № 6098/30.09.2010 г. по описа на 09 РУ – СДВР, за извършено престъпление по смисъла на чл. 354а, ал. 1 от НК.

От справка за съдимост рег. № 240610005000250602 от 10.06.2024 г. е видно, че А. М. И., по НОХД № 585/2011 г., има сключено споразумение, в сила от 23.02.2011 г. по описа на СРС, с което се е признал за виновен за извършено престъпление по чл. 198, ал. 1, пр. 1 – во, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 63, ал. 1, т. 3 от НК. А. М. И. е реабилитиран по чл. 86, ал. 1 от НК.

От справката за съдимост е видно още, че по НОХД № 1856/2011 г. има сключено споразумение № 71 от 15.05.2012 г. по описа на СГС, с което се е признал за виновен за извършено престъпление по чл. 354а, ал. 1, пр. 4, алт. 1 и пр. 5, алт. 1 от НК. Реабилитиран по чл. 88А, вр. чл. 82 от НК.

Предложено е да не се сменя полицейската регистрация № 6098/10 г., поради липса на основание по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

Със Заповед № 3286з-3706/09.10.2024 г. на ГДНП главният директор е отказал снемането на полицейска регистрация № 6098/10 г. по описа на 09 РУ – СДВР, поради липсата на визираните в чл. 68, ал. 6 от ЗМВР основания.

Административният орган е изложил мотиви, че полицейската регистрация е последица от извършване на противоправно деяние и привличане на лицето като обвиняем за извършено умишлено престъпление от общ характер, за което в НК е предвидено наказание „лишаване от свобода“ от 2 до 8 години и „глоба“ от 5 000 до 20 000 лева. С оглед предвидените в общата част на НК особени правила за непълнолетните лица и приложението на чл. 69, ал. 1, вр. чл. 63, ал. 1, т. 3 от НК за непълнолетния към датата на извършване на деянието А. И., размерът на наказанието „лишаване от свобода“ от 2 до 8 години е редуциран с „лишаване от свобода“ от 3 години, като деянието не представлява маловажен случай. От субективна страна деянието е осъществено умишлено, при форма на вината пряк умисъл по смисъла на чл. 11, ал. 2 от НК. Деецът е съзнавал общественотоопасния характер на деянието, като е предвиждал и искал настъпването на общественотоопасните му последици.

Според директора на Главна Дирекция „Национална полиция“, съгласно съображение 61 от Решение от 30.01.2024 г. по дело № С-118/22 г. на Съда на Европейския съюз (ЕС), настъпилата реабилитация не води задължително до снемане на полицейската регистрация, а е единствено индикация, че субектът на данни представлява по-малък риск.

Административният орган е приел, че реабилитацията не фигурира сред лимитивно изброените основания за снемане на извършена полицейска регистрация по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

Административният орган е посочил, че съображение 27 от Директивата предвижда, че за целите на предотвратяването, разследването и наказателното преследване на престъпленията компетентните органи имат нужда да обработват лични данни, събрани в контекста на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на конкретни престъпления, извън този контекст, за да достигнат до разбиране на престъпните действия и да установят връзки между различни разкрити престъпления, а в Решение от 30.01.2024 г. по дело № С-118/22 г., Съдът на ЕС в съображение 54, 55 и 61 намира, че подобно съхранение може да е необходимо и да допринесе за постигането на тези цели, дори след като това осъждане е заличено от регистъра за съдимост и съответно са отменени последиците, които националното законодателство свързва със самото осъждане.

Според директора на Главна Дирекция „Национална полиция“, съгласно съображение 68 от Решение на СЕС, срокът на съхранение на данните от полицейската регистрация трябва да е подходящ. В конкретния случай и в резултат от направения анализ се налага изводът, че към настоящия момент данните от полицейска регистрация № 6098 от 30.09.2010 г. по описа на 09 РУ – СДВР, извършена на А. М. И., се съхраняват в подходящ и разумен срок с оглед целите, за които се обработват – разследването, разкриването или наказателното преследване на конкретни престъпления, а извън този контекст, за да достигнат полицейските органи до разбиране на престъпните действия и да установят връзка между различни разкрити престъпления.

При така установените факти, Административен съд София - град обосновава следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на обжалване индивидуален административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от оспорване, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

В настоящото производство съгласно чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146 АПК, съдът проверява законосъобразността на обжалвания административен акт, като извършва преценка дали е издаден от компетентен орган и при спазване на установената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта на закона.

Съдът намира, че оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган в кръга на предоставените му правомощия съгласно чл. 68, ал. 6 от ЗМВР. Съгласно тази разпоредба полицейската регистрация се сема (респ. се отказва снемане) въз основа на писмена заповед на администратора на лични данни или на оправомощени от него длъжностни лица. Администратор на лични данни по смисъла на ЗЗЛД е министърът на вътрешните работи, съгласно чл. 29 ал. 1 от ЗМВР. Разпоредбата на чл. 21, ал. 1 от Наредбата за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация (НРИСПР) определя, че полицейската регистрация се сема или снемането ѝ се отказва с писмена заповед на министъра на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица. Видно от представената и неоспорена по делото Заповед № 81213-267/10.03.2015 г. на министъра на вътрешните работи последният, на основание чл. 68 ал. 6, във вр. с чл. 29, ал. 1 и чл. 33, т. 9 от ЗМВР е оправомощил директора и заместник - директорите

на Главна дирекция "Национална полиция" да издават заповеди за снемане или за отказ за снемане на полицейска регистрация.

Оспорената заповед е издадена в предписаната от закона форма и съдържание по чл. 59, ал. 2 от АПК и при издаването ѝ не са допуснати нарушения на административнопроцесуалните правила, установени в чл. 19 от Наредба за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация (НРИСПР), които да обуславят нейната отмяна.

По отношение на материалния закон

Регистрацията на лица е основен източник на информация за полицейските органи и други държавни органи в страната и чужбина по отношение на лица, спрямо които са били събрани достатъчно доказателства за виновността им в извършване на престъпление от общ характер. Регистрацията на лица е едно от регламентиранията полицейски правомощия, с които се подпомага реализирането от органите в системата на МВР на поставените цели по защита на националната сигурност, противодействие на престъпността и опазването на обществения ред. Прилагането на правомощието от органите чрез актовете и действията, свързани с него, във всички случаи е задължително да става при спазване на предвидените в нормативните актове и документи основания и ред за това. МВР е ангажирано да извършва тази дейност по силата на закон, чрез който полицейските органи при наличие на регламентирани правни основания осъществяват правомерно вмешателство в личното пространство на човека.

Държавните органи в една развита демокрация е задължително да предприемат проактивни действия по защита правата на човека. При наличие на предвидените в закона условия активността и законосъобразните актове и действия на органите са показател от съществено значение, определящ моментното състояние и перспективите за развитие на изградената система за гарантиране и охрана на правата и свободите на гражданите в рамките на държавата. Поставянето на отделната личност в позиция да упражнява и защитава гарантираните ѝ от законите права и интереси на равни начала с държавните органи чрез активното ѝ участие в държавните дела представлява едно стриктно придържане към възприетите международни стандарти в тази сфера. Деликатен момент при осъществяване на държавната власт е постигането на равновесие между личните и обществените интереси, което да позволи да се гарантира сигурността на обществото и правата и свободите на отделната личност.

Административният орган е направил извод, че в случая не е налице нито едно от изчерпателно изброените в разпоредбата на чл. 68, ал. 6 от ЗМВР основания за снемане на полицейска регистрация на жалбоподателя. Нещо повече – органът се е мотивирал, че хипотезите, при които се сема полицейска регистрация, са лимитативно изброени и административният орган действа в условията на обвързана компетентност, „бидейки обвързан с установените с чл. 68, ал. 6 от ЗМВР материалноправни предпоставки“. На с. 4 от оспорения акт е посочено, че разпоредбата на чл. 68, ал. 6 от ЗМВР е специална, което обуславя както нейния приоритет пред общите разпоредби, регламентиращи обработката на лични данни, така и невъзможността да бъде извършено снемане на полицейска регистрация на основания, различни от сочените в цитираната норма.

Във връзка с това трябва да се посочи, че настоящият състав съобрази тълкуването, осъществено в Решение на Съда на ЕС от 30 януари 2024 г. по дело С – 118 / 2022 г., NG, ECLI:EU:C:2024:97, според което чл. 4, § 1, букви в) и д) от Директива (ЕС) 2016 / 680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008 / 977 / ПВР

на Съвета, разглеждан във връзка с чл. 5 и 10, чл. 13, § 2, букви б) и чл. 16, § 2 и 3 от тази директива в светлината на членове 7 и 8 от Хартата, трябва да се тълкуват в смисъл, че не допуска национално законодателство, което за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания предвижда съхранение от полицейските органи на лични данни, и по – конкретно на биометрични и генетични данни за лица, осъдени с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, и то до смъртта на субекта на данни, включително когато той е реабилитиран, без да задължава администратора периодично да проверява дали това съхранение все още е необходимо, и без да признава правото на субекта на данни на изтриване на горепосочените данни, щом съхранението им вече не е необходимо за целите, за които те са били обработвани или евентуално правото на ограничаване на тяхното обработване. Посоченото означава, че сама по себе си констатацията, че реабилитацията не е сред изчерпателно изброените причини да се снесе полицейската регистрация на И., не е достатъчна, за да се приеме, че оспореният отказ е законосъобразен. Принципно схващането на ответната страна, че хипотезите, при които се сменя полицейска регистрация, са лимитативно изброени и административният орган действа в условията на обвързана компетентност, не съответства на съюзното тълкуване. Полицейска регистрация може да се снесе, и ако вече не е абсолютно необходимо да се съхраняват личните данни.

Решение от 30 януари по дело C-118/22 и по конкретно тълкуването в него има задължителен характер за съдилищата и за административните органи и трябва да бъде съобразено от настоящия съдебен състав при преценка основателността на жалбата.

Към настоящия момент няма данни в българското законодателство да са транспонирани разпоредбите на чл. 4, параграф 1, б. (в) и (д) на Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година, съобразно които (в тази връзка и съображение (26) от Директивата) администраторът на лични данни трябва да установи срокове за изтриването на събраните лични данни или периодичен преглед.

Съюзният акт изисква националната уредба да гарантира, че събраните лични данни не надхвърлят необходимото и че не се съхраняват за период, по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват, като те се обработват единствено ако целта на обработването не може разумно да бъде постигната с други средства.

Според т. 70 от Решението на СЕС, чл. 5 от Директива 2016/680 оставя на държавите членки да решат дали да определят срокове за изтриването на личните данни или за периодичната проверка на необходимостта от съхранението им, но от т. 45 от Решението следва, че за да се подходящи сроковете за такава периодична проверка трябва - в съответствие с чл. 4, параграф 1, букви (в) и (д) от тази директива и в светлината на чл. 52, параграф 1 от Хартата - в крайна сметка да позволяват изтриване на разглежданите данни, когато съхранението ми вече не е необходимо. Според тълкуването на СЕС, подобно изискване не е изпълнено, когато, единствената хипотеза, в която националното законодателство предвижда такова изтриване по отношение на лице, осъдено с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, е настъпването на смъртта му.

Съществено в съображенията на СЕС е задължението на полицейския орган - администратор на лични данни, съхраняващ лични данни, за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, осъден с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, и то до смъртта на субекта на данни, включително при реабилитация на субекта, да извършва периодична проверка дали това съхранение все още е необходимо.

По този аргумент извършването на проверка в горния смисъл е предпоставка за законосъобразно провеждане на административното производство по чл. 68, ал. 6 ЗМВР за снемане на полицейска регистрация, инициирано след писмено мотивирано искане на лице, регистрирано по реда на чл. 68 ЗМВР.

Това означава, че в хода на административното производство по чл. 68, ал. 6 ЗМВР административния орган трябва да извърши проверка на необходимостта от съхранение на личните данни в информационните масиви на МВР към момента на подаване на искането. По същество проверката освен предвидените в чл. 19 от Наредбата за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация действия, трябва да включва събиране и анализ на информация относно заявителя - субект на данни, не само дали спрямо него са налице предвидените в националното законодателство основания в чл. 68, т. 1-т. 5 ЗМВР за заличаване на полицейската регистрация, но и на по широк кръг от данни, свързани с личността на субекта на данни във връзка с редица параметри. Те включват естеството и тежестта на престъплението, за което лицето е осъдено с влязла в сила присъда, контекста, в който е извършено това престъпление, евентуалната му връзка с други течащи производства, миналото или профила на осъденото лице, както и други особени обстоятелства, които са известни на органа относими към това лице, вкл. по отношение съществена необходимост от превенция на деяния, опасни за обществото.

Целта на проверката е съпоставка на важността на преследваната с полицейската регистрация цел във всеки конкретен случай и спрямо всяко конкретно лице (субект на данни) и тежестта на ограничението за упражняване на съответни права, вкл. правото на изтриване/заличаване на съхраняваната за лицето информация (в този смисъл т. 67, вр. т. 62 и т. 69 от решението по дело С-118/22 г. на СЕС), но в контекст на баланса между обществения интерес, предполагащ правоохранителните органи да разполагат със специфични данни за лицето, събрани чрез способа на полицейската регистрация, и правото на субекта на данни на изтриване на съхраняваните данни, щом съхранението ми вече не е необходимо. (в този смисъл Решение № 13880 от 19.12.2024 г. по адм. д. № 5004 / 2024 г., Пето отделение на ВАС)

Административният орган е постановил своя административен акт при излагане на мотиви, които са вътрешнопротиворечиви. От една страна е прието, че хипотезите, при които се сема полицейска регистрация, са лимитативно изброени и административният орган действа в условията на обвързана компетентност, „бидейки обвързан с установените с чл. 68, ал. 6 от ЗМВР материалноправни предпоставки“; че разпоредбата на чл. 68, ал. 6 от ЗМВР е специална, което обуславя както нейния приоритет пред общите разпоредби, регламентиращи обработката на лични данни, така и невъзможността да бъде извършено снемане на полицейска регистрация на основания, различни от сочените в цитираната норма. В самото предложение на директора на СДВР до директора на ГДНП – МВР, е посочено, че се предлага: да не се сема полицейска регистрация спрямо И., поради липса на основание по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

От друга страна, след като е прието, че реабилитацията на И. не е сред основанията за снемане на регистрация, е осъществена и преценка на друг, „по – широк“ кръг от данни. Обсъдени са осъжданията на И., датите на реабилитация. Обсъдени са справки от КАТ – СДВР. Осъществен е отделно и анализ на личността на И. в контекста на миналите му осъждания. Тоест анализът е еднопосочен и ретроспективен – само по отношение на факти, които се съдържат във вече известната на МВР информация. Той включва единствено обсъждане на станали в миналото факти – че И. е бил осъждан, че е бил реабилитиран, че има регистрирани нарушения по ЗДвП и т. н. Остава неясна волята на административния орган – дали той отказва да снее регистрацията поради липса на хипотезите, установени в чл. 68, ал. 6 от ЗМВР, или отказва да снее регистрацията поради наличие на „абсолютна необходимост“. Неяснотата не е отстранена и с

писмените бележки по съществото на спора, където е посочено, че данните от полицейската регистрация на жалбоподателя продължават да се обработват за целите по чл. 27 от ЗМВР, за които са събрани. Посочено е още, че те са необходими и полицейската регистрация не трябва да се сменя.

Всичко това води до извод, че административният орган е провел административното производство в противоречие със задължителното тълкуване, изразено в мотивите на Решение от 30 януари по дело С-118/22 г. на СЕС.

Безспорно е установено, че жалбоподателят е осъден с влязло в сила Споразумение, с което се признава за виновен по НОХД № 1856/2011 г. на СГС, за извършено престъпление по чл. 354а, ал. 1, пр. 4, алт. 1 и пр. 5, алт. 1, вр. чл. 63 от НК. Наложено от съда наказание е „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, като на основание чл. 69, ал. 1 от НК отлага така наложеното наказание за срок от 2 години.

Няма спор, че А. М. И. е реабилитиран по право. Няма спор, че реабилитацията не е сред основанията на чл. 68, ал. 6 от ЗМВР. Никъде в мотивите на оспорения административен акт обаче не е обсъден фактът, че престъплението, по повод на което е извършена регистрацията, е от дата 20.09.2010 г., когато А. И. е бил непълнолетен. От този момент са изминали повече от 14 години, като И. вече е пълнолетен. Административният орган при преценката си не е обсъдил баланса между обществения интерес, предполагащ правоохранителните органи да разполагат със специфични данни за лицето, събрани чрез способа на полицейската регистрация, и правото на субекта на данни на изтриване на съхраняваните данни, щом съхранението ми вече не е необходимо. Не е ясно в каква връзка е обсъдена толкова подробно справка от КАТ, а не са събрани каквито и да е други данни за личността на А. М. И..

Според настоящия състав, при издаването на оспорения административен акт, не е спазен принципът на пропорционалност, закрепен в чл. 52, параграф 1 от ХОПЕС. Този принцип предполага по – конкретно да се съпоставят важността на преследваната цел и тежестта на ограничението за упражняването на съответните основни права (в този смисъл Решение от 22 ноември 2022 г., L. V. R., С – 37 / 20 и С – 601 / 20, EU:C:2022:912, т. 66 и Решение от 30 януари 2024 г. NG срещу Директор на Главна дирекция „Национална полиция“ при МВР –С., по дело С – 118 / 22, т. 62). Принципът на пропорционалност е частично кодифициран в чл. 5, ал. 3 от Договора за ЕС. Принципът има три аспекта: 1) подходящност – мярката да е подходяща за постигане на целта (отношение: цел – средство) – този критерий на практика отсява само крайни, малобройни случаи, където средството изобщо не може да обслужи целта; 2) необходимост – сред многото възможни и подходящи средства да не съществува по – малко отежняващо средство за постигане на същата цел; 3) пропорционалност в тесен смисъл – балансиране на ползата от постигане на целта, от една страна, срещу тежестта за адресата на мярката, от друга страна.

В контекста на конкретния случай, отказът да се заличи полицейската регистрация на А. М. И., не отговаря на стандарта за пропорционалност, така както е описан по – горе в мотивите. Не е ясно как националните органи постигат своята цел да предотвратят, респ. да разкрият престъпления, като отказват да заличат полицейската регистрация на жалбоподателя, която е създадена през 2010 г.

По съществото си полицейската регистрация представлява обработване на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления, или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване и попада в приложното поле на Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни

от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни. Съображение 26 от Директива 2016/680 изисква гаранции, че събраните данни не надхвърлят необходимото и не се съхраняват за период, по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват, и определя, че администраторът следва да установи срокове за тяхното изтриване или периодичен преглед. От съображение 34 следва извод, че обработването за целите, посочени в член 1, параграф 1 от директивата, следва да включва операции по ограничаване на обработването, заличаване или унищожаване на данните. Тези принципни положения намират израз в член 5 и член 13, параграфи 2 и 3 от директивата, съгласно които се предвиждат срокове за съхранение и периодична проверка, на необходимостта от съхранение на лични данни.

Националното право урежда изчерпателно предпоставките за снемане на полицейска регистрация в разпоредбата на чл. 68, ал. 6 от ЗМВР и сред тях не е предвидена възможност за снемането ѝ, в случай като настоящия – настъпила е реабилитация, но наказателното производство срещу регистрираното лице е било прекратено със споразумение. Тоест националната уредба дава на практика неограничено право на обработване на данни от компетентните органи за целите, посочени в член 1, параграф 1 от Директива 2016/680, и регистрираното лице няма право да поиска да бъде ограничено обработването, заличаване или унищожаване на данните му, в конкретната хипотеза, извън изброените в закона.

При съпоставка между Правото на ЕС и българското право в областта на полицейската регистрация и обработката на лични данни за целите ѝ, СЕС достига до извод, че не е допустима подобна национална правна уредба и че тя противоречи на принципите на Директива (ЕС) 2016/680. Дело C-118/2022г. на СЕС е образувано по повод преюдициално запитване на ВАС на РБ по дело, с предмет оспорване на отказ за полицейска регистрация, обоснован именно с това, че случаят не попада сред основанията за снемане на полицейска регистрация, изчерпателно изброени в чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

Директива (ЕС) 2016/680, съображение 26, посветено на законосъобразното, добросъвестно и прозрачно обработване на личните данни, изисква гаранции, че събраните данни не надхвърлят необходимото и не се съхраняват за период по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват. Определя още, че администраторът следва да установи срокове за тяхното изтриване или периодичен преглед. В съображение 34 изрично се сочи, че обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното разследване на престъпления, или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване, следва да включва операции по ограничаване на обработването, заличаване или унищожаване на данните. Тези принципи намират проявление в разпоредбите на чл. 5 (подходящи срокове за съхранение и проверка), 10 (съхранение само при абсолютна необходимост и при подходящи гаранции за правата и свободите на субекта на данни) и 13 (допълнителна информация за срока, за който ще се съхраняват личните данни и за критериите, използвани за определянето му и съображения за законодателни мерки, които забавят, ограничават или водят до пропускане на предоставянето на тази информация на субекта на данните) от Директивата.

В цитираното решение на СЕС, т. 45, т. 70 и т. 71 се прави извод, че чл. 5 от Директивата оставя на държавите членки да решат дали да определят срокове за изтриване на посочените данни или за периодична проверка на необходимостта от съхранение им, но сроковете трябва да са подходящи и в крайна сметка да позволяват изтриване на разглежданите данни, когато съхранението им вече не е необходимо. Подобно изискване обаче не е изпълнено, когато

единствената хипотеза, в която националното законодателство предвижда такова изтриване по отношение на лице, осъдено с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, е настъпването на смъртта му.

Целта на проверката е съпоставка на важността на преследваната с полицейската регистрация цел във всеки конкретен случай и спрямо всяко конкретно лице (субект на данни) и тежестта на ограничението за упражняване на съответни права, вкл. правото на изтриване/заличаване на съхраняваната за лицето информация (в този смисъл т.67 вр. т.62 и т. 69 от решението по дело C-118/22г. на СЕС), но в контекст на баланса между обществения интерес, предполагащ правоохранителните органи да разполагат със специфични данни за лицето, събрани чрез способа на полицейската регистрация, и правото на субекта на данни на изтриване на съхраняваните данни, щом съхранението ми вече не е необходимо. Основен принцип на правото на Европейския съюз е приматът му над националното право. Правото на Европейския съюз е с безусловно предимство, в случай на противоречие, пред действащото национално право. В разглеждания случай обжалваният отказ е основан на разпоредба на националния закон, която като предвижда съхранение на данните от полицейската регистрация на лице, извършило престъпление от общ характер, дори и след реабилитацията му, до смъртта му, без да се прави преценка за пропорционалност, чрез подходящи срокове за съхранение или периодични проверки за необходимост от съхранение, не е съобразена с принципите на Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. и поради това е незаконосъобразен. Ответникът, отказвайки снемане на регистрацията на жалбоподателя, не е изследвал въпроса относно необходимостта от продължаване на съхранението на тези данни, въпреки настъпилата реабилитация и продължителността на съхранението, за целите, за които същите са били обработени. С оглед спазване принципите на Директивата, независимо от празнотата в националния закон, до привеждането му в съответствие с правото на ЕС, административният орган следва да прави във всеки случай на искане за снемане на полицейска регистрация конкретна преценка на необходимостта от съхранение на данните за целите, за които са събрани, за пропорционалност на срока на съхранение, както и периодични проверки дали все още съществува необходимата връзка между съхраняваните данни и преследваната цел, каквото в случая не е направено.

Изложеното налага извода, че обжалваният индивидуален административен акт трябва да бъде отменен и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката да бъде върната на административния орган за ново разглеждане на заявлението за снемане на полицейска регистрация при спазване указанията по тълкуване и прилагане на закона дадени в решението. Трябва да съобрази изложеното в решение от 30.01.2024 г. по дело C-118/2022 г. на СЕС, като конкретно се извърши преценка дали при положение, че лицето е реабилитирано и изминалото време, е все още необходимо съхраняване на данните от тази регистрация за целите, за които са събрани и дали толкова продължителното им съхраняване е пропорционално на преследваната с регистрацията цел и не засяга ли повече от необходимото правата на жалбоподателя.

Относно разноските в производството

При този изход на спора право на разноски има жалбоподателят, поради което и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в негова полза трябва да се присъдят такива. С оглед на направеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение от страна на процесуалния представител на ответника, съдът намира същото за неоснователно. Възнаграждението е съобразено с чл. 8, ал. 2 от Наредбата. Трябва да се присъди и заплатената от жалбоподателя държавна такса в размер на 10 лева.

По изложените съображения, Административен съд София град, Първо отделение, 45-ти състав:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на А. М. И., ЕГН [ЕГН], подадена чрез адв. Ю. Д., Заповед № 3286з-3706/09.10.2024 г. на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ на Министерство на вътрешните работи.

ИЗПРАЩА делото като преписка на директора на ГДНП за ново произнасяне по заявлението с вх. № 338400-8731 от 31.05.2024 г. по описа на 09 РУ – СДВР, подадено от А. М. И., при спазване на задължителните указания по тълкуване и прилагане на закона, като на основание чл. 174 от АПК определя 30 – дневен срок за произнасяне.

ОСЪЖДА Главна дирекция "Национална полиция" да заплати на А. М. И., ЕГН [ЕГН], сумата от 810 лв. разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.